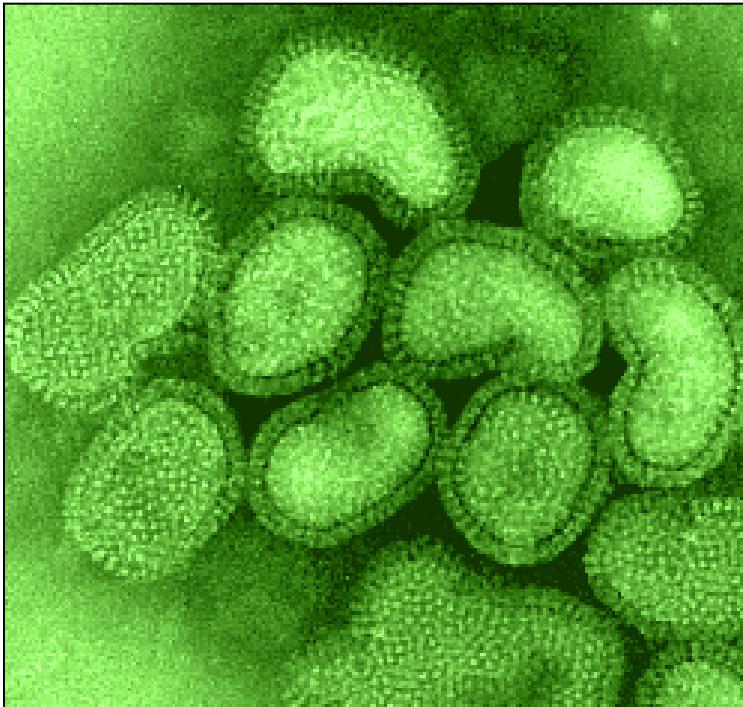

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta

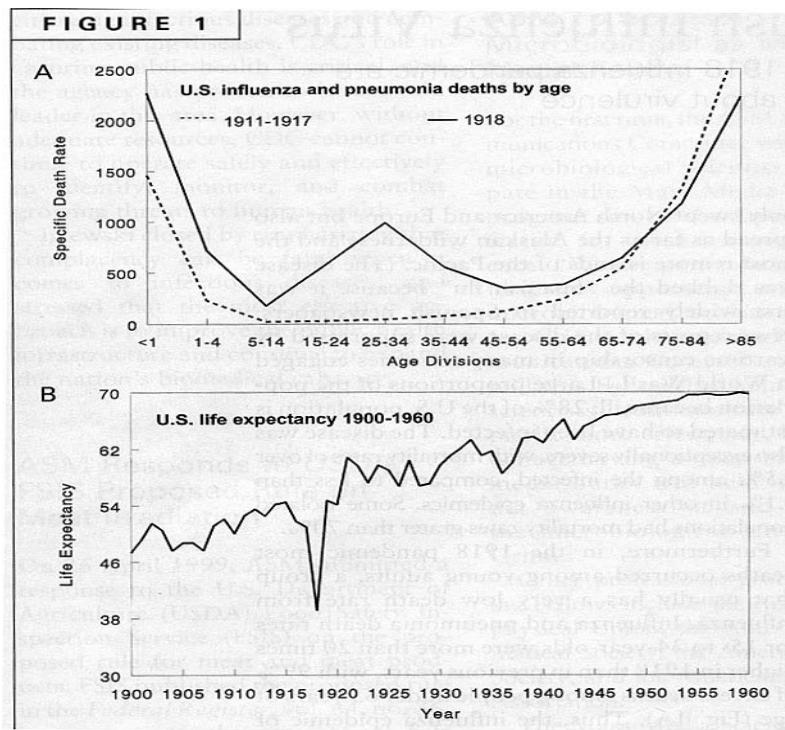
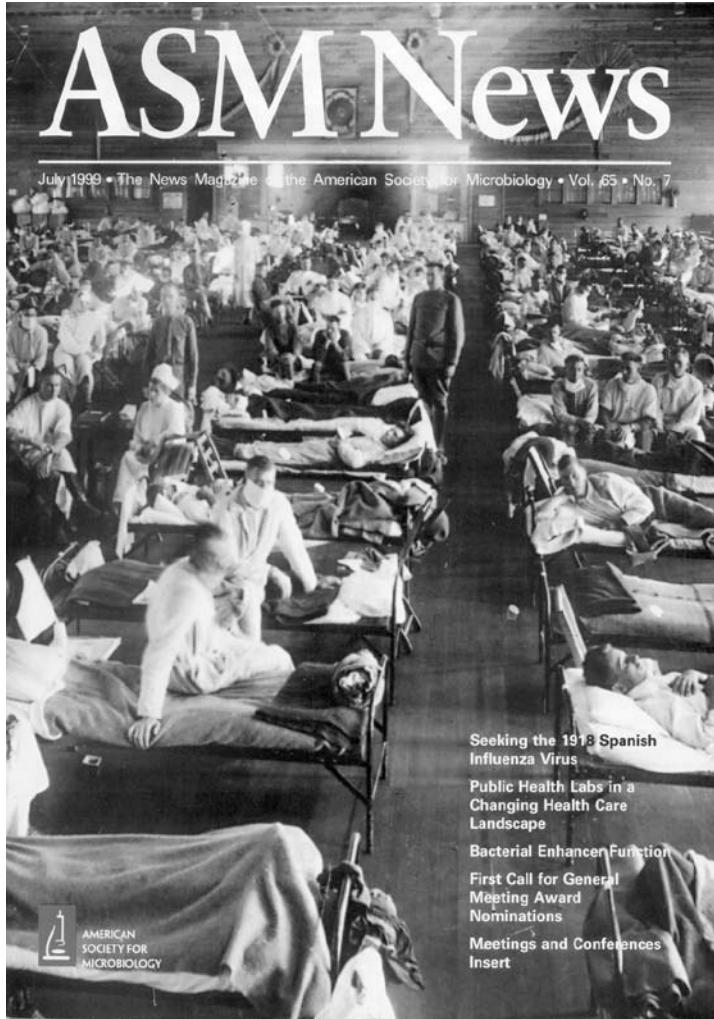
Splošna virologija - specialni del:

Influenca

Jože Grom

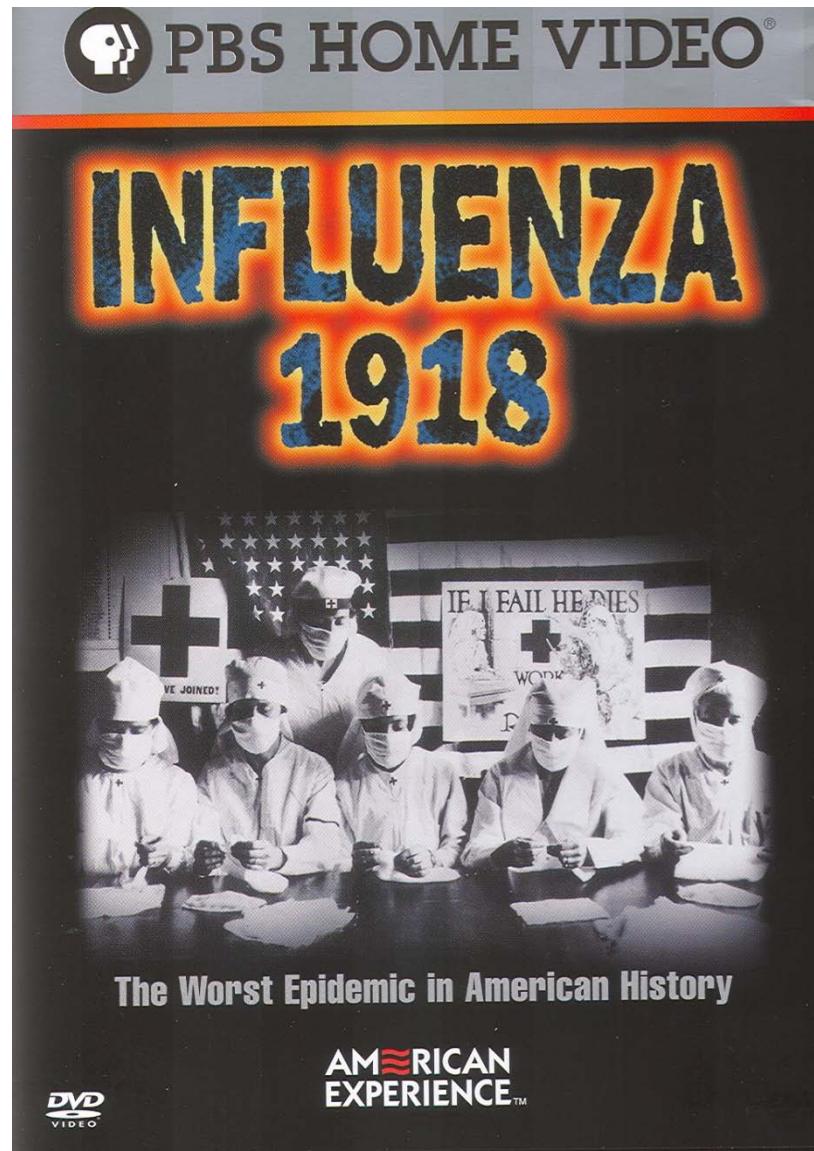

Velika pandemija influence leta 1918

Število mrtvih leta 1918
20 do 50 milijonov ljudi

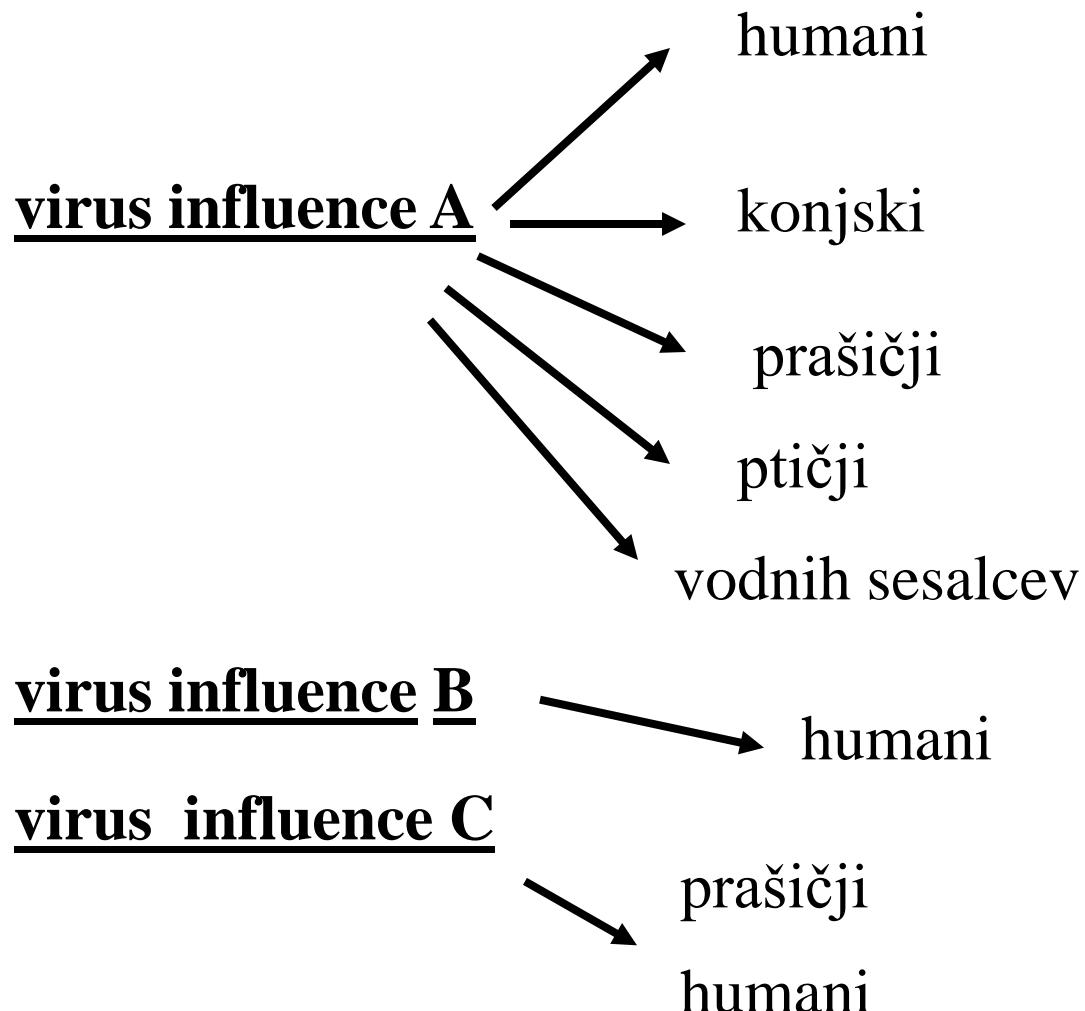
Velika pandemija influence leta 1918

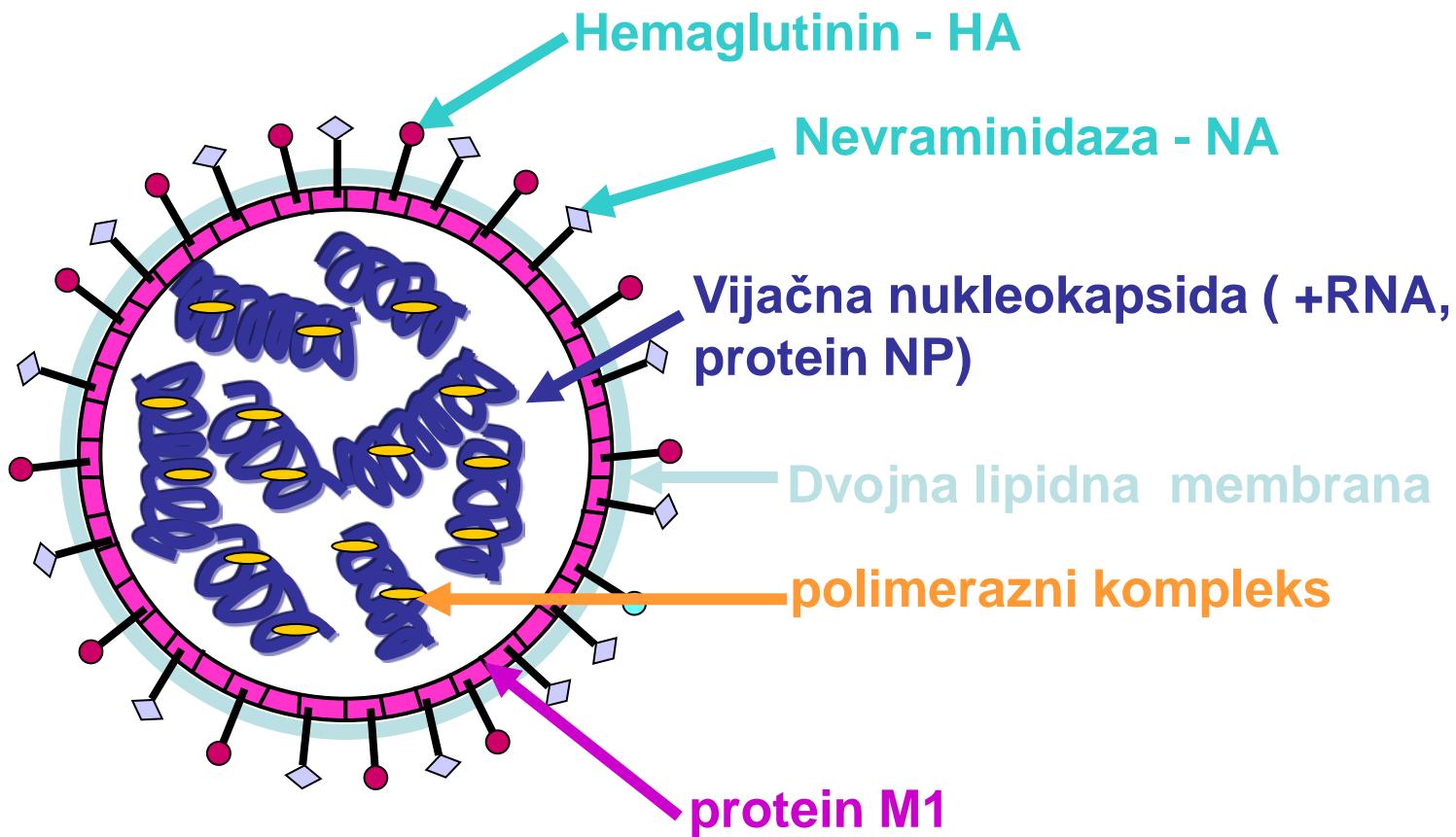
Velika pandemija influenze leta 1918

Družina Orthomikoviridae

Ortomiksovirusi

Tipi virusa: A, B, C : NP, protein M1
subtipi: HA in NA

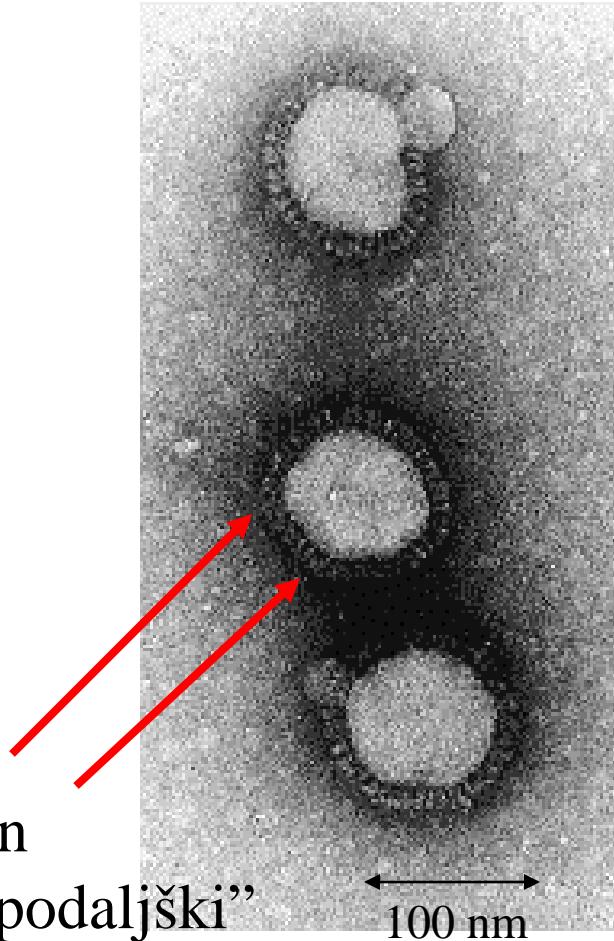
Virus influence

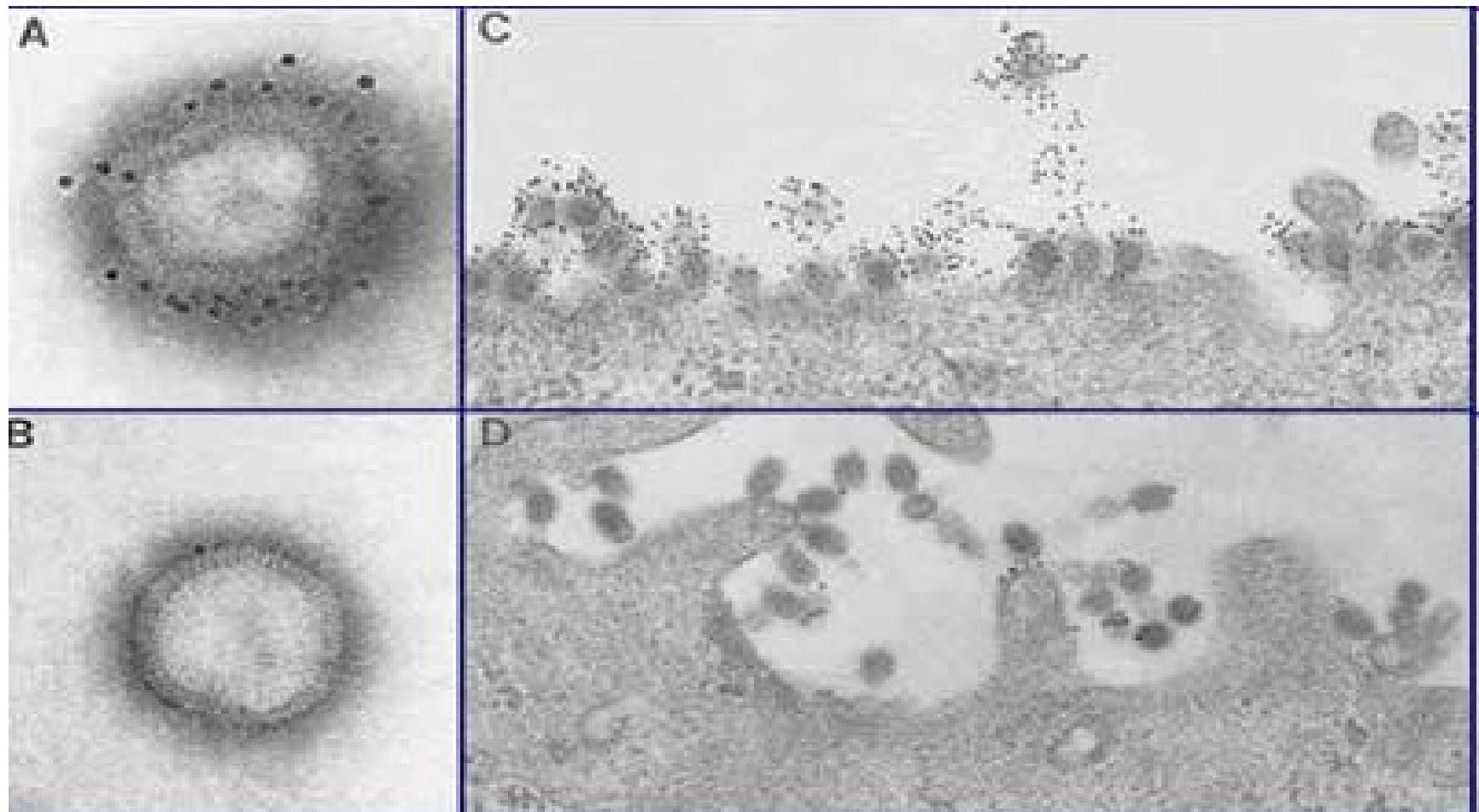
nukleokapsida
(fragmenti RNA
zaviti v protein)

ovojnica

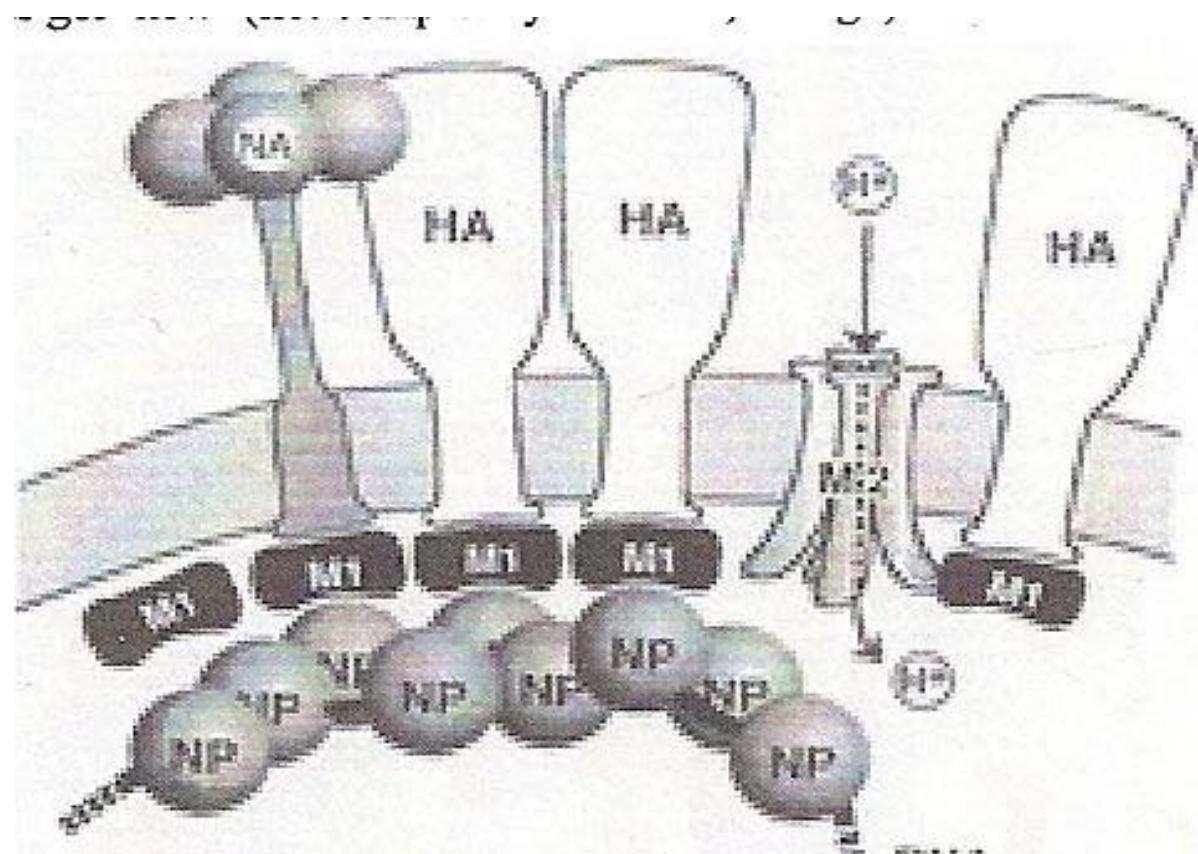
hemaglutininski in
neuraminidazni "podaljški"
v ovojnici

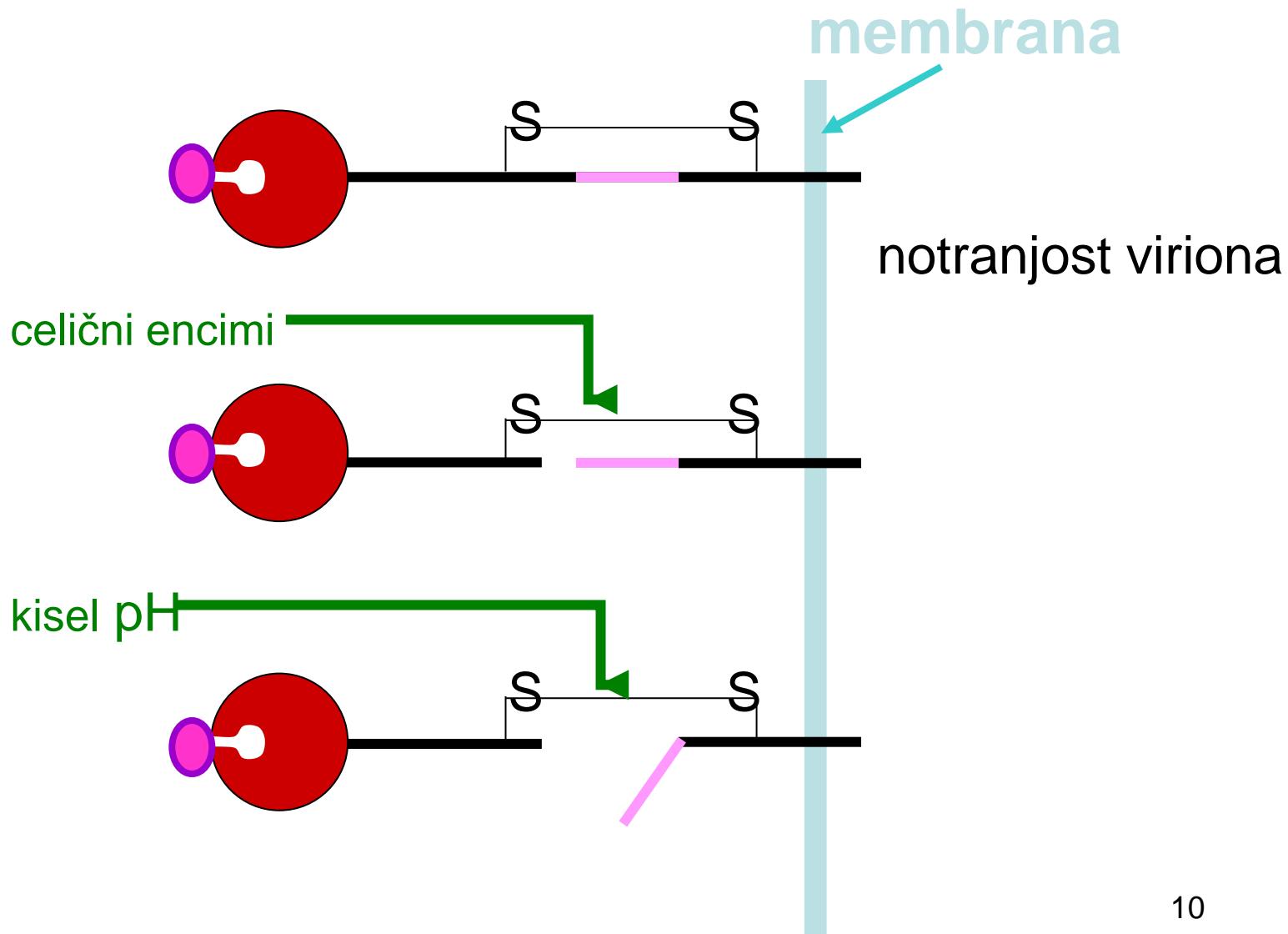
Fotografije virusa influenze z EM

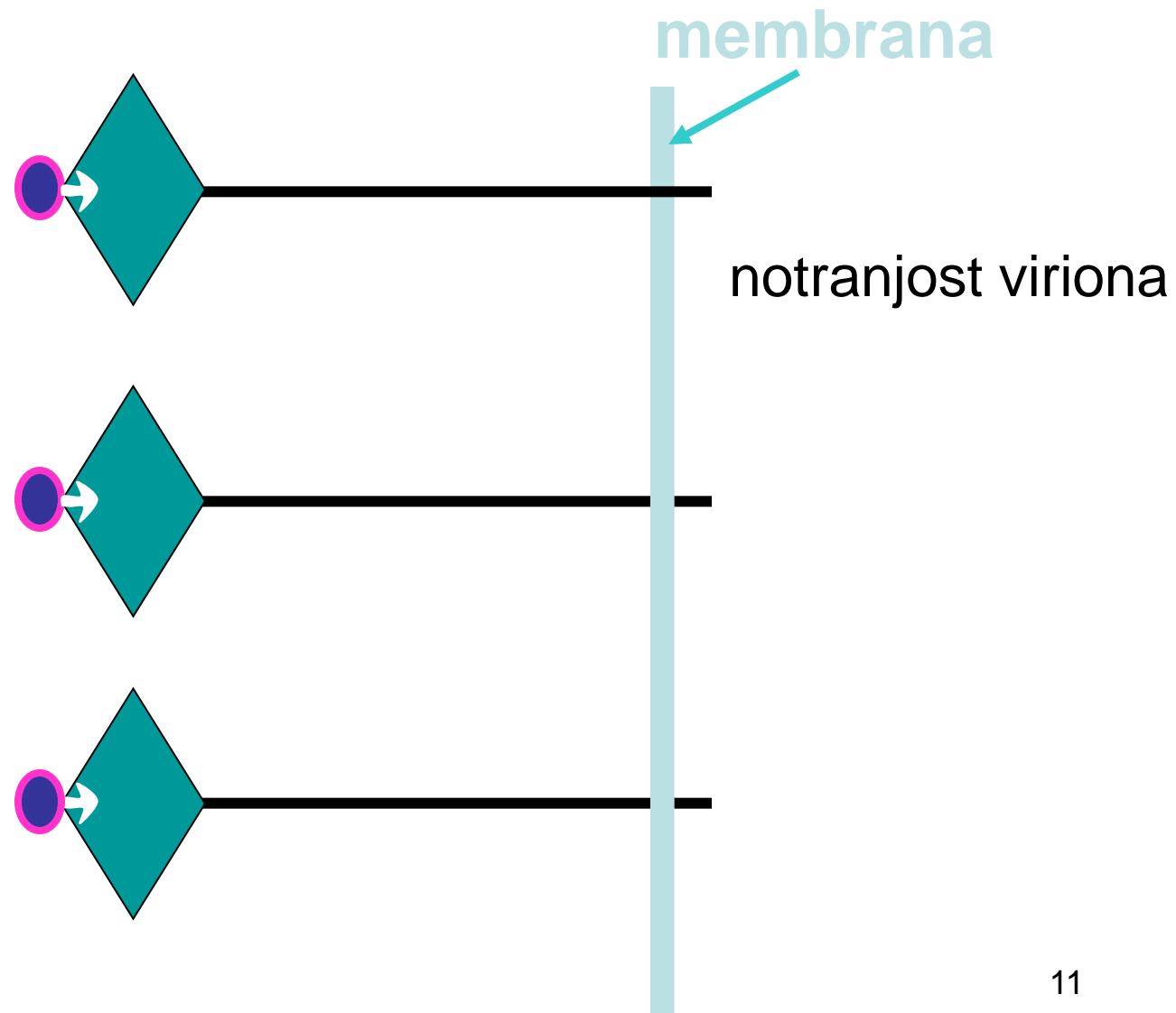
Hemaglutininski in nevraminidazni podaljški (peplomeri)

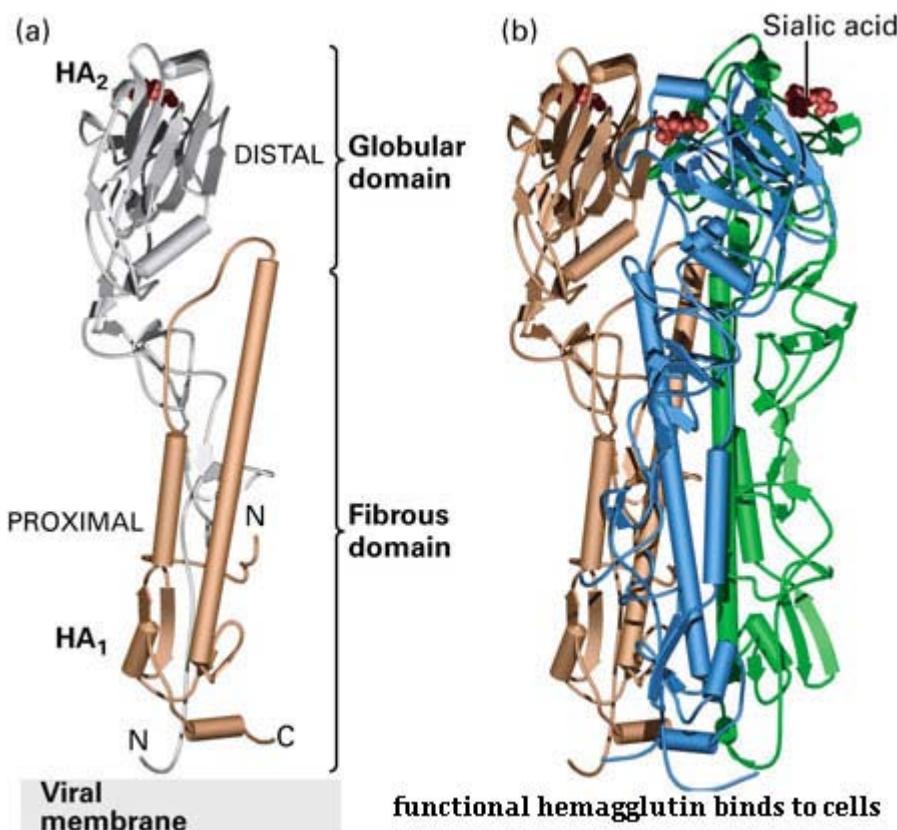
Protein HA - pritrjevanje, fuzija

Protein NA - nevraminidaza

Hemagglutinin virusa influence

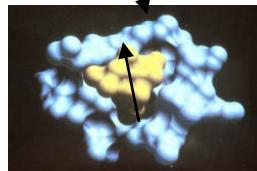
Hemagglutininski protein virusa influence je sestavljen iz 3 podenot, vsaka podenota je sestavljena iz 2 verig. 3 verige tvorijo HA-1 in 3 ostale verige tvorijo HA-2.

Antigenska variabilnost hemaglutininov

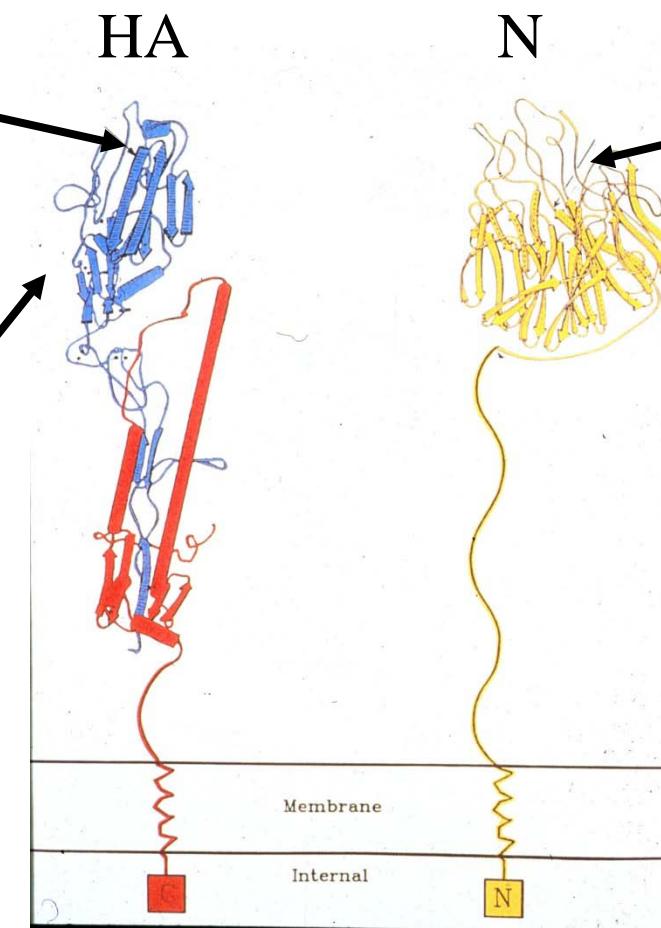
- Na hemaglutinskem monomeru so določili 4 - 5 glavnih antigenskih mest
- Obstajajo dokazi, da že ena sama zamenjava aminokisline znotraj teh antigenskih regij lahko privede do pojava novih “escape” mutant – novih sevov vsako leto. Večje spremembe lahko povzročijo tvorbo zelo virulentnih sevov.

Hemaglutininski in nevraminidazni receptor

Sialična kislina
na receptorju

mesto
vezave
receptorja

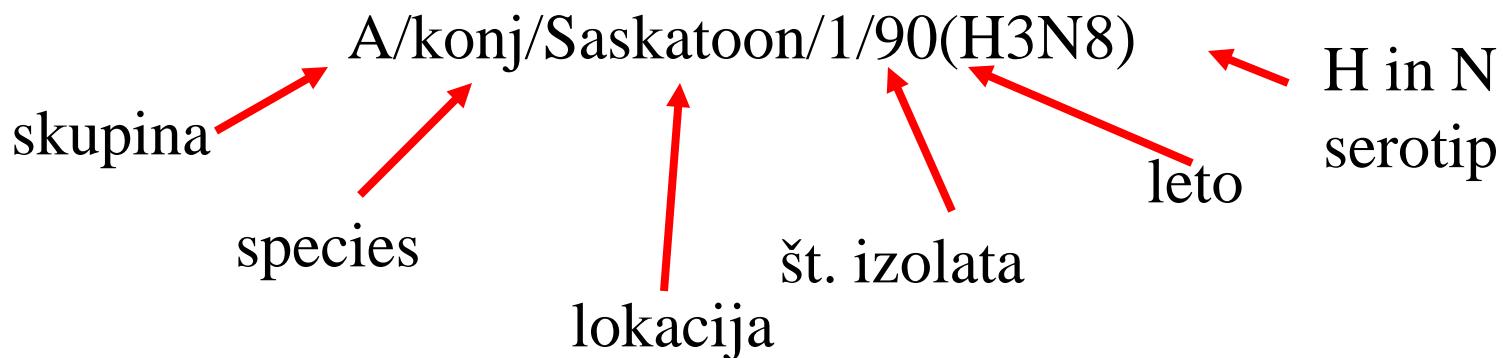

variabilne
zanke

aktivno mesto

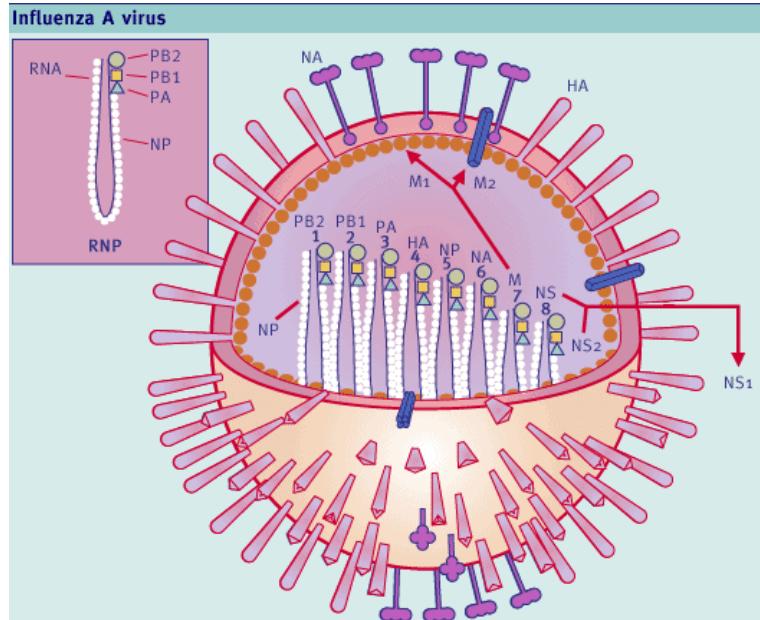
variabilne
zanke

Nomenklatura virusov influenze

- A/konji/Praga/1/56(H7N7)
- A/perutnina/Hong Kong/1/98(H5N1)
- A/prasiči/Lincoln/1/86(H1N1)

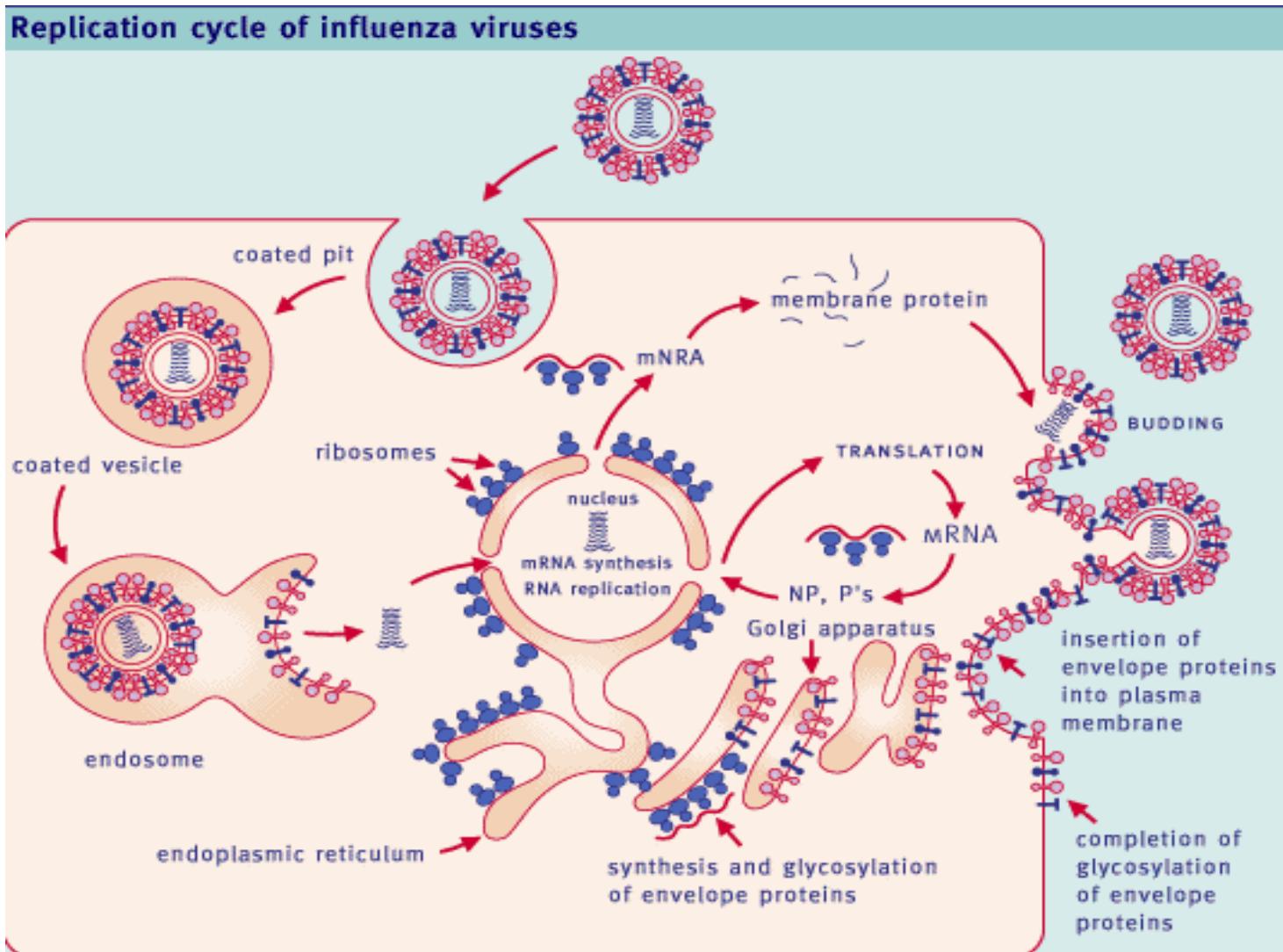
Virus influenza A in geni virusa, ki kodirajo posamezne proteine

Influenza A virus gene segments and encoded proteins

RNA segment	Nucleotides	Protein	Amino acids	Molecules per virion
1	2341	polymerase PB2	759	30-60
2	2341	polymerase PB1	757	30-60
3	2233	polymerase PA	716	30-60
4	1778	haemagglutinin HA	566	500
5	1565	nucleoprotein NP	498	1000
6	1413	neuraminidase NA	454	100
7	1027	matrix protein M1	252	3000
		matrix protein M2	97	20-60
8	890	non structural protein NS1	230	-

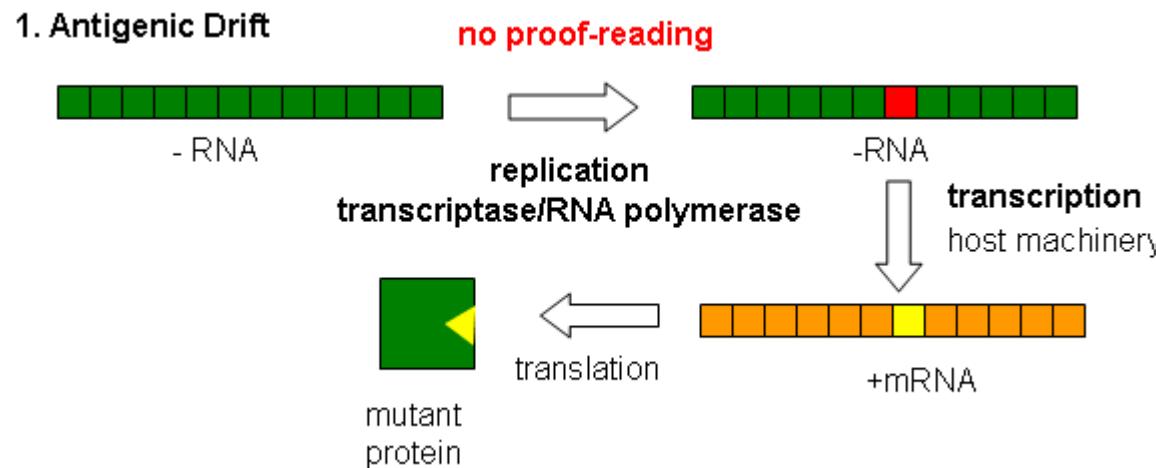
Pomnoževanje virusa influenze v celici

Stopnja mutacij pri virusih z RNA

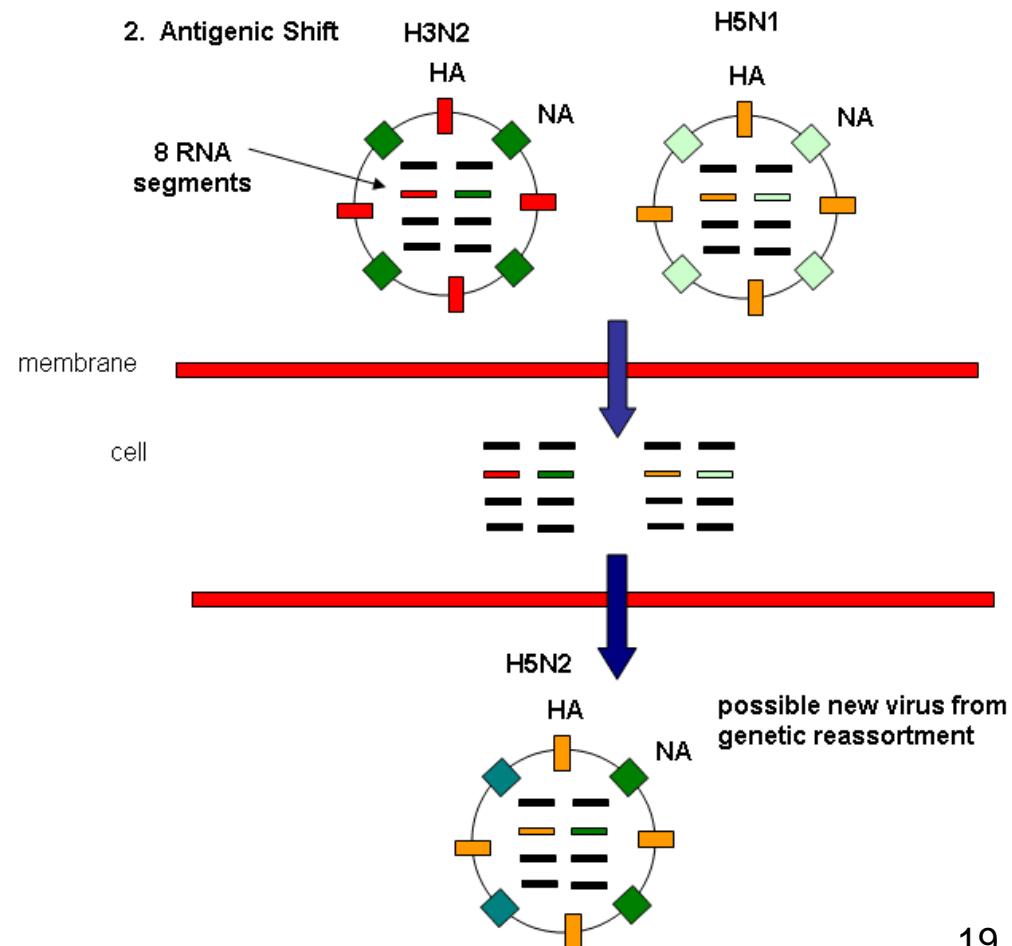
Ker v celicah ni nadzorovalnih eksonukleaz RNA in virusi z RNA nimajo popravljalnega mehanizma za odstranjevanje napačnih nukleotidov, je stopnja mutacij pri razmnoževanju virusov RNA višja (10^{-3} do 10^{-6}), kot pri DNA virusih (10^{-8} do 10^{-11}).

AntigenSKI odmik (angl.drift) je posledica točkovnih mutacij v virusnem genomu in sproži pojav novih sevov z malenkostno spremenjeno zgradbo proteina HA.

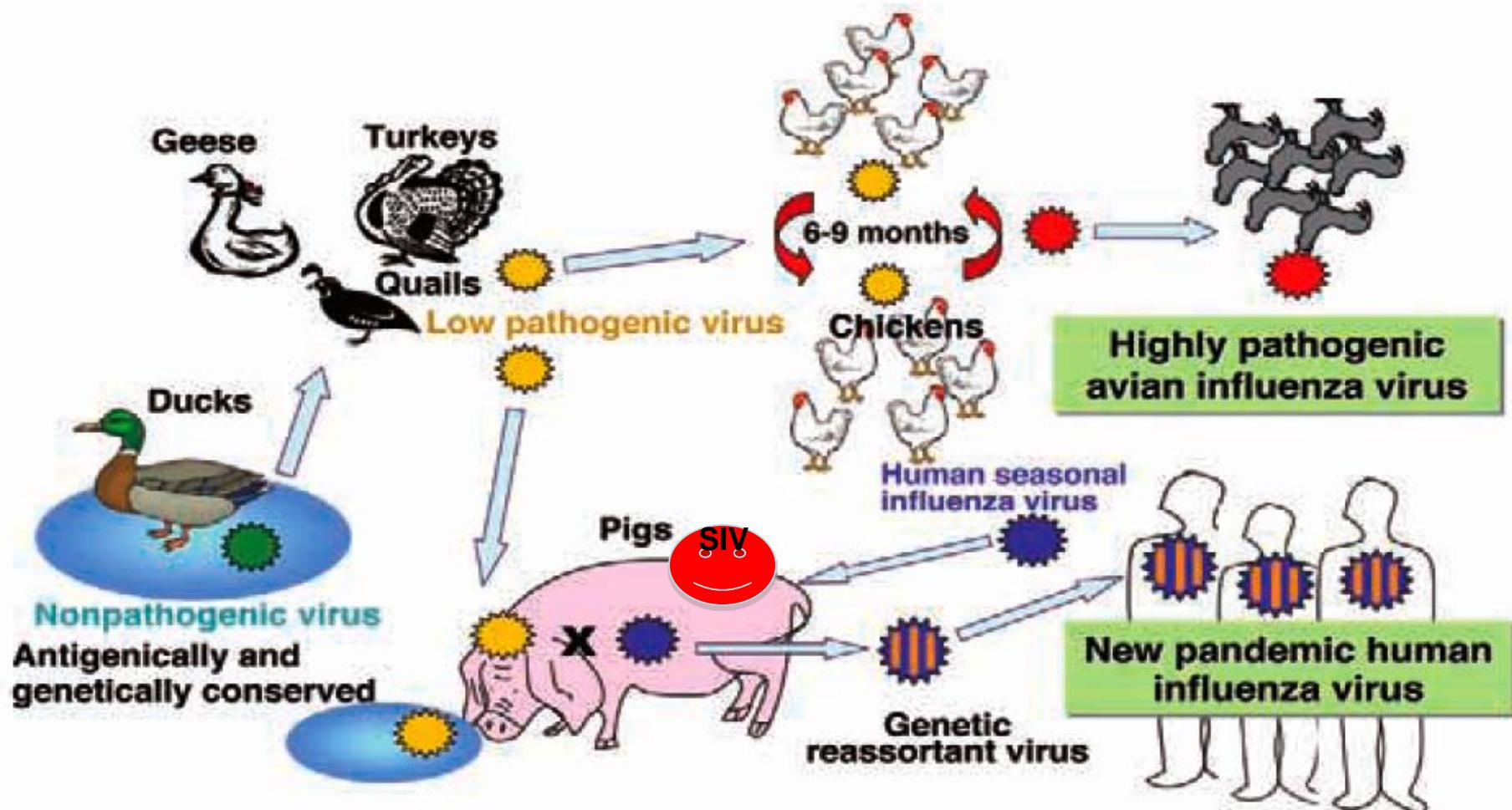

Večje antigenske spremembe virusa influence

AntigenSKI premik (angl. shift) je posledica genetske rekombinacije (angl. genetic reassortment), pri kateri si različni virusi influence (človeški in živalski) izmenjujejo genomske segmente, ki kodirajo HA in NA. Nastanejo podtipi virusa s povsem novimi glikoproteini HA in NA. Ker živali ali ljudje nimajo protiteles proti tem novim podtipom virusa influence, se hitro širijo in povzročajo nove epidemije.

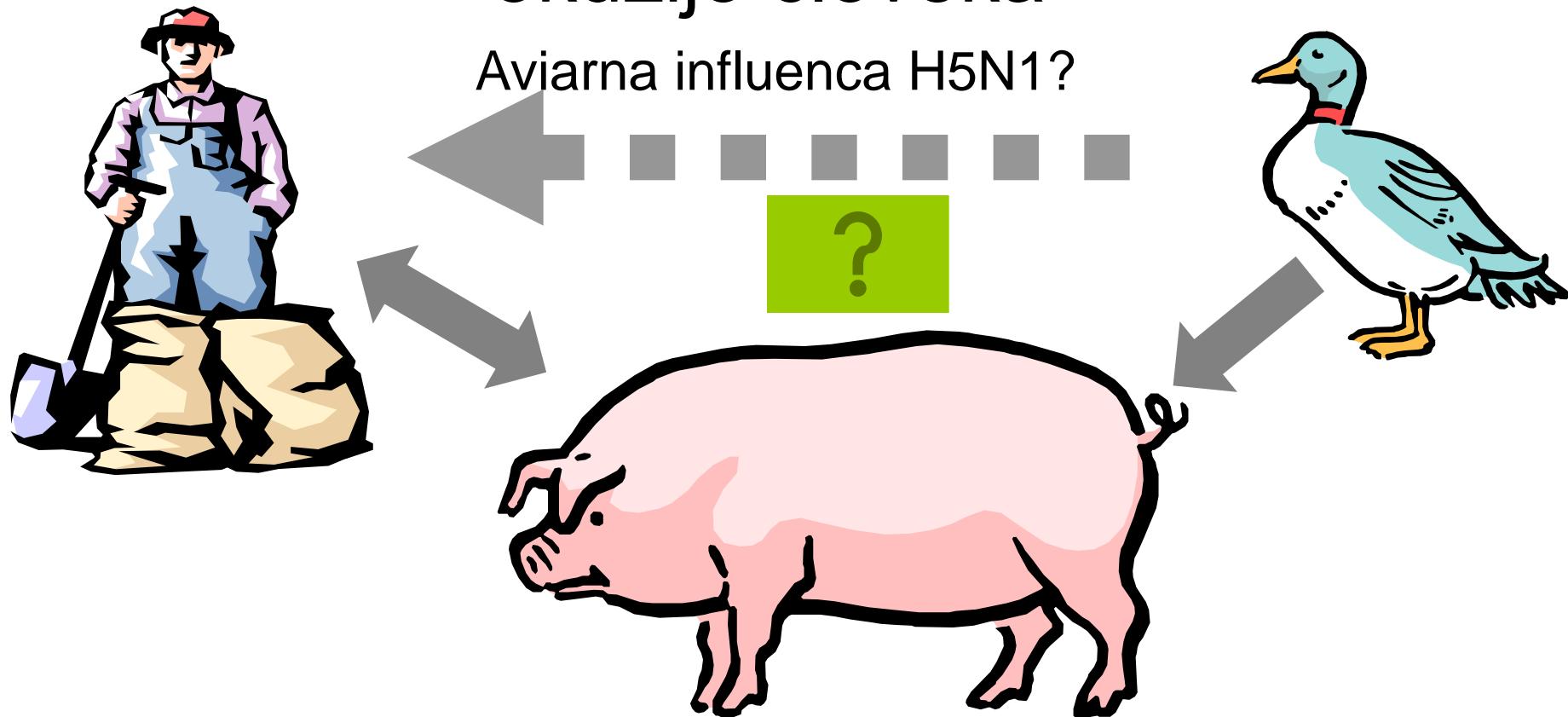

Genetske rekombinacije (angl. genetic reassortment) – nastanek novih sevov influence

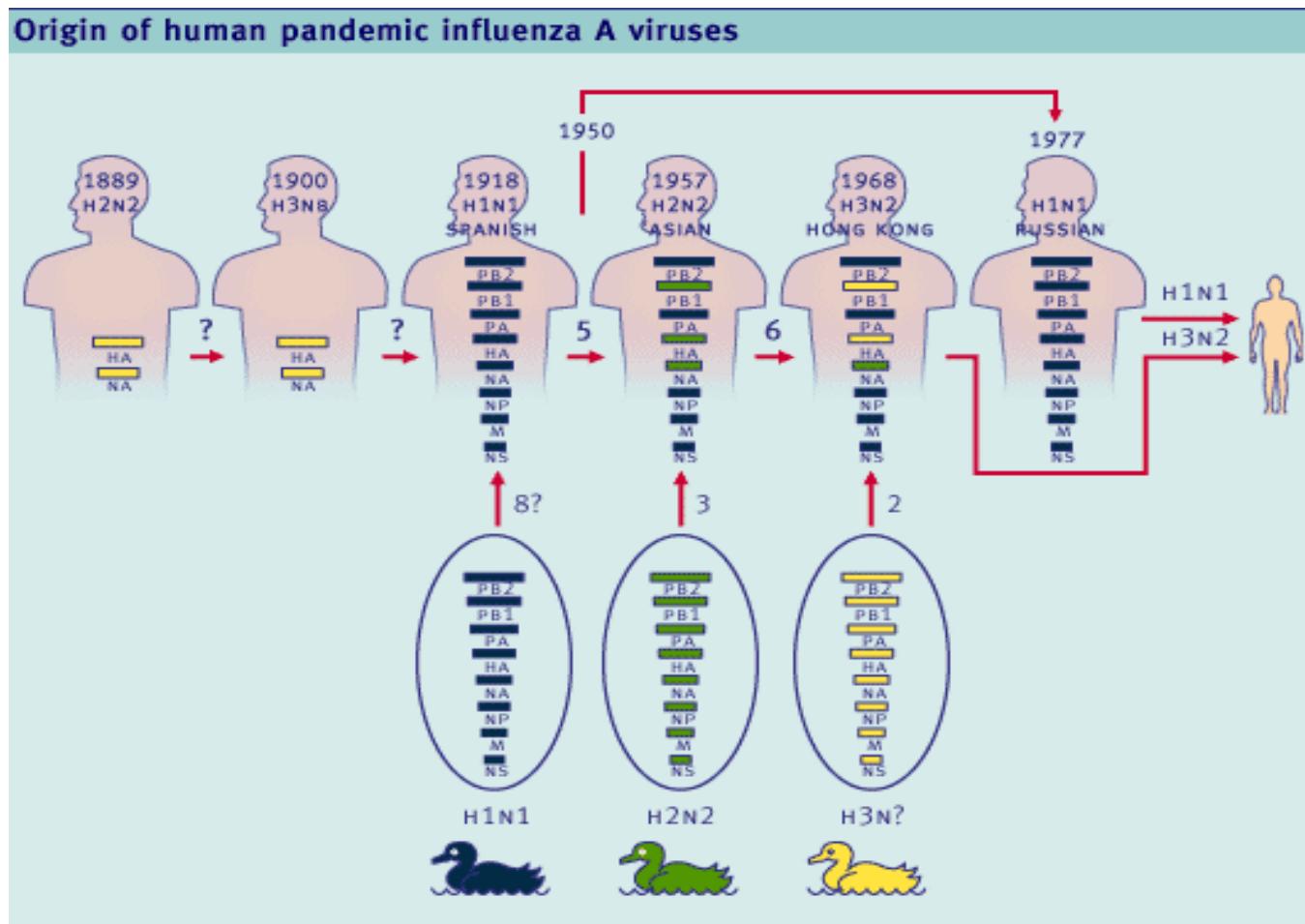
Kako pride do “novih” H in N sevov ?

- ali lahko ‘novi’ sevi influence neposredno okužijo človeka

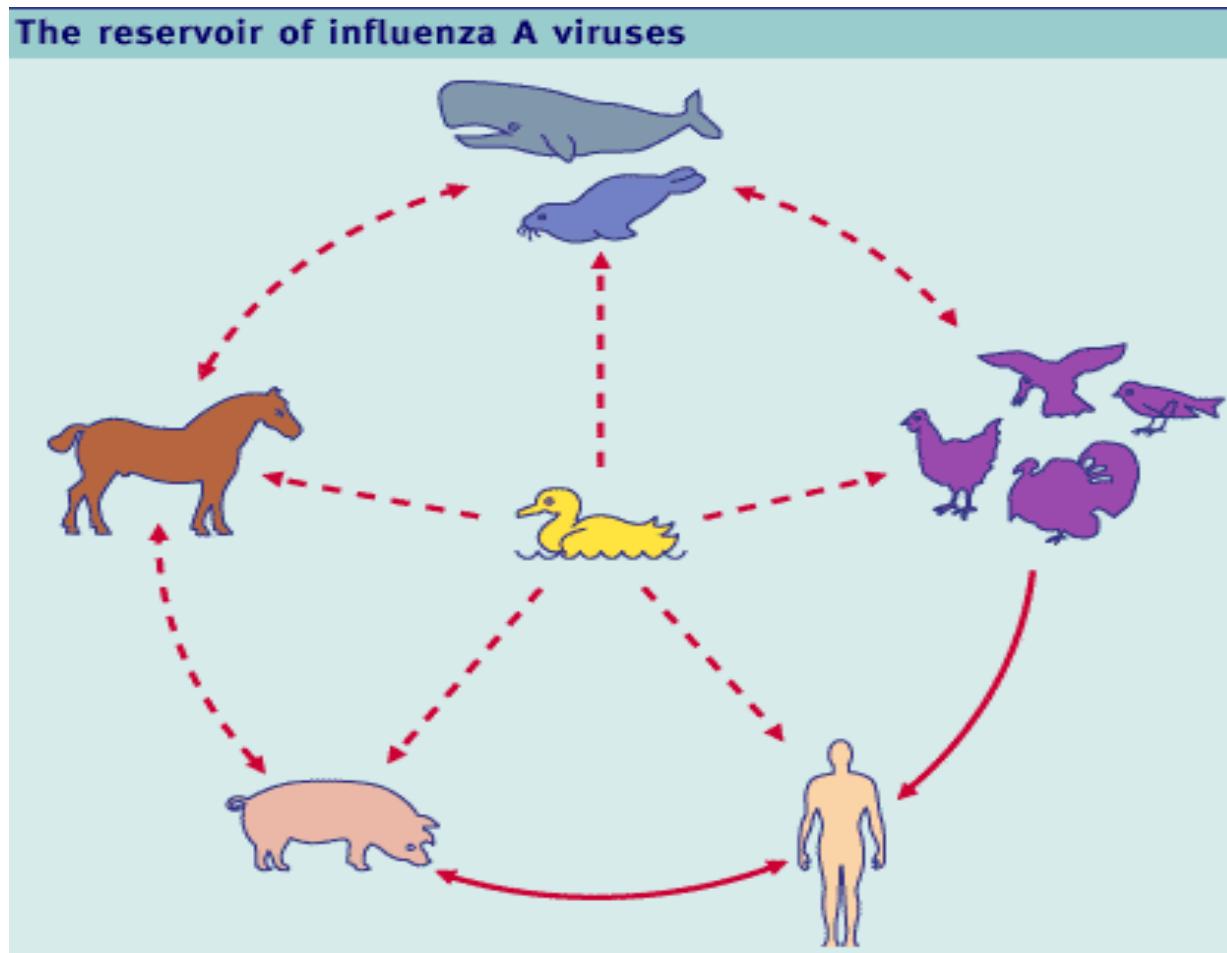

Pri pticah poznamo 13 tipov H in 9 tipov N. Prašiči se lahko okužijo z aviarno, humano in prašičjo influenco. Hkrati se lahko okužijo n.pr. z virusom aviarne in humane influence. V celicah, ki so hkrati okužene z dvema različnima virusoma lahko pride do genetske rekombinacije.

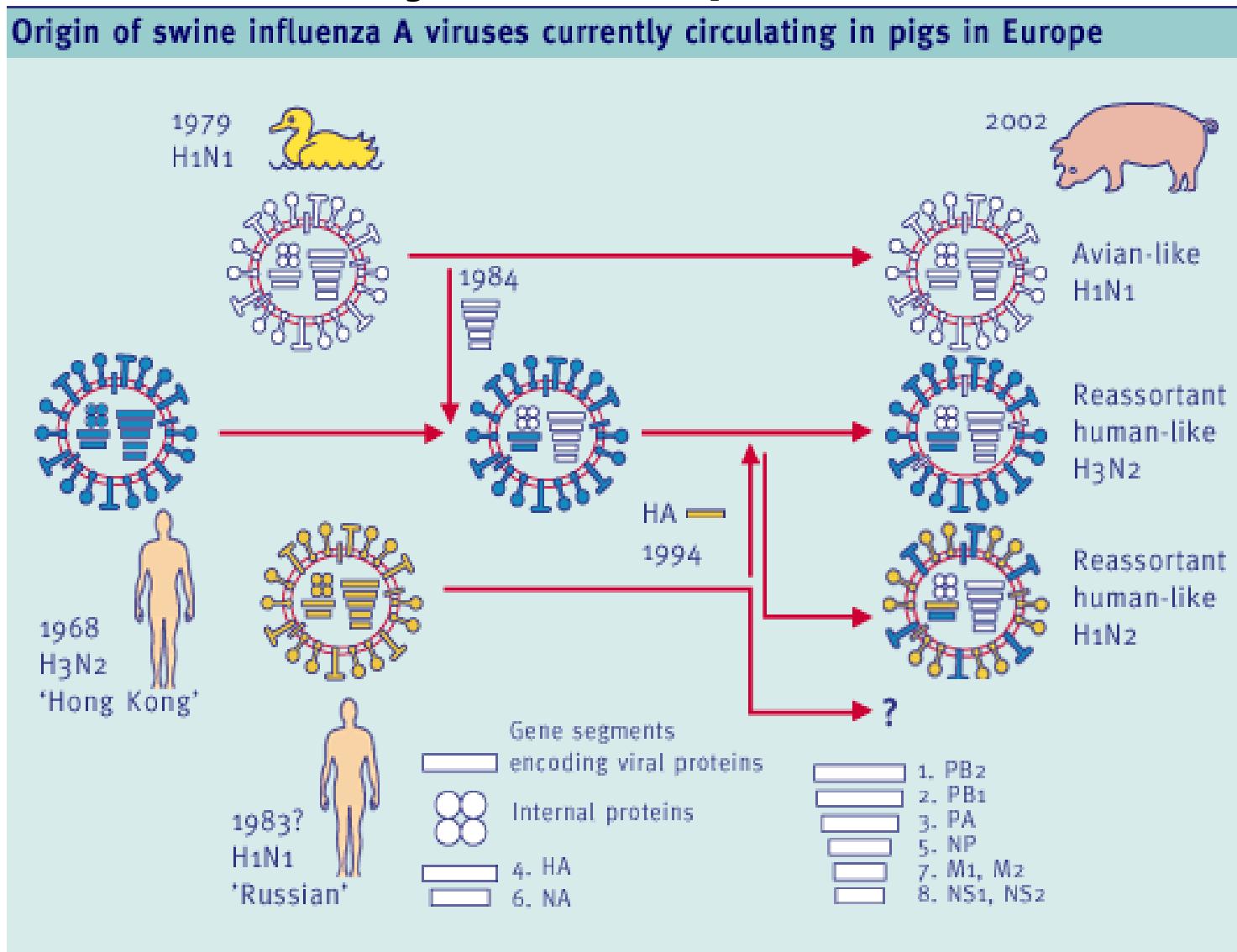
Izvor pandemskih sevov influenze pri človeku

Živali, ki so lahko rezervoar virusa influence

Izvor virusa influenza A in virusni sevi, ki krožijo med prašiči v Evropi

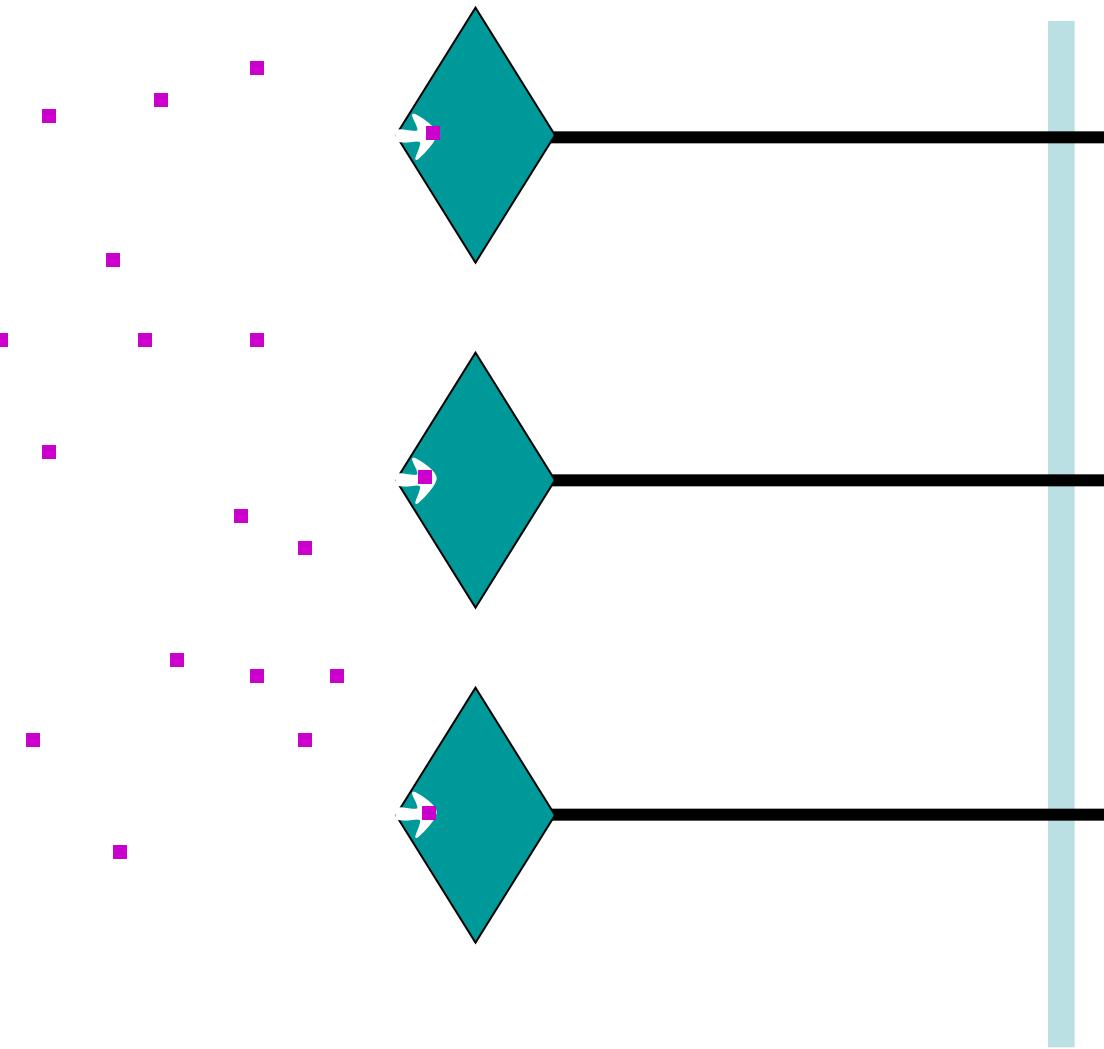
Glavne migracijske poti ptic selivk – možnih prenašalcev sevov aviarne influence

Zdravljenje s protivirusnimi učinkovinami

- RIMANTADIN (M2) – protein matriksa
  - tip A , zdravilo je potrebno v začetku okužbe
- AMANTADIN (M2) – protein matriksa
  - tip A , zdravilo je potrebno v začetku okužbe
- ZANAMIVIR (RELENZA) (NA) - nevraminidaza
  - tip A in B, zdravilo je potrebno v začetku okužbe
- OSELTAMIVIR (TAMIFLU) (NA) – nevraminidaza
  - tip A in B, zdravilo je potrebno v začetku okužbe

Protein NA - nevraminidaza

Kapljična infekcija

Preventiva:

- pogosto umivanje rok, razkuževanje rok
- Kihanje, kašljanje v papirnati robec, ki ga nato zavrzemo

Cepiva

- IZBEREJO GLAVNE ANTIGENSKE TIPE
  - LETOŠNJE SEZONSKO CEPIVO:
    - tip A - H1N1
    - tip A - H3N2
    - tip B
    - Vsako leto izberejo tisto varianto podtipa virusa, ki nudi najboljšo zaščito.
  - PANDEMSKO CEPIVO: H1 N1 - 2009
  - Celvapan
  - Focetria
  - Pandemrix

Hvala za vašo pozornost

